

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	PSIR 110: Siyasi elmlərə giriş 6 AKTS; 15 həftə, 60 saat
	Departament	Siyasi elmlər və Fəlsəfə
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	Payız 2026/27
	Fənni tədris edən müəllim	Nigar Aslanlı
	E-mail:	nigar.aslanli@khazar.org
	Telefon:	+994 (12) 4211093 / 238
	Mühazirə otağı/Cədvəl	
	Məsləhət saatları	Tələbələrle razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	Yoxdur	
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	❖ Heywood, A. (2019). Politics. Bloomsbury Publishing. ❖ Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov; layihənin rəh. T. Bağiyev; red. R. Həsənov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press, 2019.- 416 s. ❖ Shively, W.P. and Schultz, D. Power and Choice: An Introduction to Political Science, 16th edition (Lanham, MD: Rowman and Littlefield, 2022) ❖ Teymurlu, M. (2014). Politologiya. CMZ – Poliqraf. Əlavə ədəbiyyat: ❖ Dahl, R. A. Demokratiya haqqında / R. Dahl; tərc.: N. Ə. Səfərov, H. Hacıadə; tərt.-red. H. Hacıadə.- II bur.- Bakı, 2005.- 248 s. Qeyd: <i>Siyahıda olmayan əlavə materiallar müəllim tərəfindən təmin olunacaqdır.</i>	
Kursun təsviri	“Siyasi elmlərə giriş” fənni tələbələri siyasətin əsas anlayışları, nəzəriyyələri, ideologiyaları və siyasi institutları ilə yanaşı, siyasətin cəmiyyət, mədəniyyət və iqtisadiyyatla qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsinə dair müxtəlif konsepsiyalarla tanış edir. Kurs çərçivəsində siyasi hakimiyyət, dövlət, demokratiya, legitimlik, siyasi rejimlər, millət və millətçilik kimi fundamental mövzular nəzərdən keçirilir. Kursda siyasi iqtisadiyyat və qloballaşma, siyasi mədəniyyət və ictimai rəy, təmsilçilik, siyasi partiyalar, seçki və seçki sistemlərinin siyasi proseslərdə rolu təhlil edilir. Eyni zamanda hakimiyyət bölgüsü, qanunverici, icraedici və məhkəmə orqanları, konstitusiyalar, rəhbərlik və bürokratiya kimi siyasi institutların strukturu və fəaliyyəti müzakirə olunur. Kursun yekun bölmələrində yeni dünya nizamı, global idarəetmə, beynəlxalq təhlükəsizlik və müasir siyasi proseslərə nəzər salınır. Konkret ölkə nümunələrinin və aktual siyasi hadisələrin təhlili vasitəsilə tələbələrin siyasi hadisə və proseslərə analitik yanaşma bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi qarşıya qoyulur.	

Kursun məqsədləri	❖ Tələbələri siyasətin əsas anlayışları, nəzəriyyələri və ideologiyaları ilə tanış etmək; ❖ Siyasi institutların və siyasi aktorların qərarvermə prosesində rolunu və qarşılıqlı əlaqəsini izah etmək; ❖ Müxtəlif siyasi sistemləri və siyasi prosesləri müqayisəli şəkildə təhlil etmək bacarığını inkişaf etdirmək; ❖ Tələbələrə öyrəndikləri siyasi anlayış, nəzəriyyə və analitik yanaşmaları müasir siyasi hadisələrin təhlilində tətbiqini göstərmək		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələrin aşağıdakı bilik və bacarıqları əldə etməsi gözlənilir: ❖ Siyasi elmlər sahəsində əsas debatlarla aid müxtəlif perspektivlərlə tanış olmaq; ❖ Siyasi institutların və proseslərin öyrənilməsinə dair əsas nəzəri və analitik yanaşmaları mənimsəmək və tətbiq etmək; ❖ Müxtəlif siyasi sistemləri, rejimləri və institutları müqayisəli şəkildə təhlil etmək; ❖ Seçkilər, siyasi partiyalar, siyasi mədəniyyət və ictimai rəyin siyasi proseslərə və qərarverməyə təsirini təhlil etmək; ❖ Dövlət və cəmiyyət, siyasət və iqtisadiyyat, siyasət və beynəlxalq münasibətlər arasındakı qarşılıqlı əlaqələri izah etmək; ❖ Müasir siyasi hadisə və problemləri tənqidi şəkildə qiymətləndirmək, siyasi məsələlər üzrə şifahi və yazılı ünsiyyət bacarıqlarını təkmilləşdirmək.		
Tədris metodları	Mühazirə		x
	Fərdi və qrup tapşırıqları		x
	Müzakirə və debatlar		x
	Digər (əlavə ədəbiyyat və media materialları)		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Davamiyyət	Semestr ərzində qiymətləndirilir	5
	Fəallıq	Semestr ərzində qiymətləndirilir	10
	Təqdimat	26.09.26-12.12.26	10
	Yoxlama (quiz)	24.10.26	10
	Qrup işi	26.12.26	5
	Aralıq imtahanı	Dekanlıq tərəfindən müəyyən olunur	30
	Final imtahanı	Dekanlıq tərəfindən müəyyən olunur	30
	Yekun		100
Tədris qaydaları	- Tələbənin davamiyyəti onun dərslərdə iştirakına əsasən qiymətləndirilir. Dərslərin 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə final imtahanına buraxılmır. Xəstəlik və ya digər üzrlü səbəblər olduqda, bunu təsdiq edən müvafiq sənədlər fakültə dekanlığına təqdim edilməlidir. - Fəallıq tələbənin seminarlara hazırlığı, sual-cavab sessiyaları və müzakirələrdə fəal iştirakı əsasında qiymətləndirilir. Tələbə hər dərs üçün əvvəlcədən müəyyən edilmiş oxu materialları ilə tanış olmalı və əvvəlki dərsin əsas		

məqamlarını təqdim etməlidir.

- Tələbələr seçilmiş mövzu üzrə araşdırma aparmalı, PowerPoint **təqdimatı** (titul slaydı, giriş, əsas hissə, nəticə və ədəbiyyat siyahısından ibarət) hazırlamalı və mövzu üzrə 15 dəqiqəlik çıxış etməlidirlər. Qiymətləndirmə məzmunun keyfiyyəti, təhlili və təqdimat bacarıqları əsasında aparılacaqdır.

- Tələbələrin semestr ərzində kurs materialını mənimsəməsini qiymətləndirmək məqsədilə iki **yoxlama quiz** keçiriləcəkdir. Hər bir quiz 12 qapalı (hər biri 0,5 bal) və 2 açıq tipli sualdan (hər biri 2 bal) ibarətdir. Hər bir yoxlama 10 bal üzərindən qiymətləndirilir və yekun qiymət iki yoxlamanın nəticələrinin orta göstəricisi əsasında hesablanır.

- Tələbələr **qrup** şəklində müxtəlif siyasi mövzular üzrə simulyasiya və debatlarda iştirak edəcəklər. Qiymətləndirmə akademik mənbələrə istinad, arqumentlərin əsaslandırılması, təqdimat və əməkdaşlıq meyarları əsasında aparılır.

- Tələbələrin dərs materiallarını mənimsəmə səviyyəsini, analitik və tənqidi düşüncə bacarıqlarını qiymətləndirmək məqsədilə **aralıq və final imtahanları** keçirilir. İmtahan sualları açıq tipli olacaq və qiymətləndirmə cavabların məzmunu, düzgünlüyü, əsaslandırılması və təhlili əsasında aparılacaqdır.

!! Tapşırıqların və təqdimatların öncədən təyin olunmuş vaxtlarda təqdim edilməsi tələb olunur. Üzrlü səbəb əvvəlcədən bildirilmədiyi və təsdiqlənmədiyi halda gecikdirilmiş tapşırıqlar “0” bal ilə qiymətləndirilir.

!! İmtahan zamanı köçürmə, icazə verilməyən materiallardan və ya vasitələrdən istifadə qadağandır. Qaydanın pozulması imtahanın etibarsız hesab edilməsinə və “0” bal ilə nəticələnməsinə səbəb olur.

Akademik dürüstlük – Plagiat, icazəsiz əməkdaşlıq, məlumatların saxtalaşdırılması və ya təhrif edilməsi, həmçinin başqasının işinin öz işi kimi təqdim edilməsi akademik dürüstlüyün pozulmasına və intizam tədbirlərinin görülməsinə səbəb ola bilər.

Süni intellektdən istifadə qaydaları – Bu fənn çərçivəsində Süni İntellekt (Sİ) alətlərindən öyrənmə və tədqiqat fəaliyyətini dəstəkləmək məqsədilə qismən istifadəyə icazə verilir. Sİ tələbənin müstəqil düşüncə, təhlil etmə, araşdırma və akademik yazı bacarıqlarını əvəz etməməlidir. Aşağıdakı hallarda Sİ-dən istifadə **qadağandır**:

- Qrup işi, təqdimat və digər qiymətləndirilən tapşırıqların əsas hissəsinin Sİ tərəfindən hazırlanması;
- İmtahan, quiz və digər qiymətləndirmə zamanı Sİ-dən istifadə;
- Sİ tərəfindən yaradılmış məlumat, fakt və istinadların yoxlanılmadan istifadəsi;

Tələbə Sİ-dən istifadə etdiyi halda istifadə olunan aləti, onun hansı məqsədlə və işin hansı mərhələsində tətbiq edildiyini işində açıq şəkildə bəyan etməlidir. Tələbə Sİ vasitəsilə əldə edilmiş məlumatların düzgünlüyünə və təqdim etdiyi işin məzmununa görə məsuliyyət daşıyır.

Cədvəl

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	19.09.2026	Siyasət nədir? Əsas anlayışlar	<i>Heywood, A. (2019). Politics. Bloomsbury Publishing. Chapter 1 (What is Politics?), page 1</i>
2.	26.09.2026	Siyasi ideologiyalar <i>Liberalizm, Konservatizm, Sosializm, Kommunizm, Anarxizm, Faşizm, Feminizm, Yaşıl İdeologiya və Populizm</i>	<i>Chapter 2 (Political Ideas and Ideologies), page 26</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press. II fəsil. Shively, W.P. and Schultz, D. <i>Power and Choice: An Introduction to Political Science</i> , 16 th edition (Lanham, MD: Rowman and Littlefield, 2022). Chapter 3
3.	03.10.2026	Dövlət siyasi sistemin əsas institutu kimi <i>Dövlətin meydana gəlməsi, əlamətləri, funksiyaları və formaları</i>	<i>Chapter 3 (Politics and the State), page 56</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press. III fəsil. Teymurlu, M. (2014). Politologiya. VII fəsil.
4.	10.10.2026	Demokratiya və siyasi legitimlik <i>Hakimiyyətin legitimliyi və onun əsasları, legitim güc, demokratik və qeyri-demokratik legitimlik</i>	<i>Chapter 4 (Democracy and Legitimacy), page 79</i> Teymurlu, M. (2014). Politologiya. X fəsil Dahl, R. A. Demokratiya haqqında / tərc.: N. Ə. Səfərov, H. Hacızadə. Bakı, 2005.
5.	17.10.2026	Siyasi rejimlər <i>Totalitarizm, avtoritarizm və demokratiya; Üç dünya tipologiyası; Müasir dünyada siyasi rejimlər</i>	<i>Chapter 5 (Regimes of the Modern World), page 109</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc.
6.	24.10.2026	Siyasi iqtisadiyyat və qloballaşma	<i>Chapter 7 (Political Economy and Globalization, page 150</i>
7.	31.10.2026	Millət və millətçilik	<i>Chapter 6 (Nations and</i>

			<i>Nationalism), page 130</i>
		Aralıq imtahanı	
8.	07.11.2026	Siyasi mədəniyyət və ictimai rəy	<i>Chapter 9 (Political culture and the media), page 194</i>
9.	14.11.2026	Təmsilçilik, seçkilər və seçki sistemləri	<i>Chapter 10 (Representation, Elections and Voting), page 218</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press. XI fəsil.
10.	21.11.2026	Siyasi partiyalar <i>Partiya modelləri və sistemləri</i>	<i>Chapter 11 (Parties and Party Systems), page 244</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press. X fəsil. Shively, W.P. and Schultz, D. <i>Power and Choice: An Introduction to Political Science</i> , 16 th edition (Lanham, MD: Rowman and Littlefield, 2022). Chapter 12
11.	28.11.2026	Hakimiyyət bölgüsü. Qanunverici orqanlar	<i>Chapter 15 (Assemblies), p. 341</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press. XII fəsil.
12.	05.12.2026	İcraedici orqanlar, rəhbərlik və bürokratiya	<i>Chapter 14 (Political executives and leadership), page 315</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət elminə giriş. TEAS Press. XIII fəsil.
13.	12.12.2026	Konstitusiyalar, məhkəmə və hakimlər	<i>Chapter 13 (Constitutions, law and judges), page 292</i> Rozkin, M., Kord, R. L., Mideyros, C. A., & Cons, V. S. (2019). ing. dilindən tərc. M. Nəsimov. Siyasət

			elminə giriş. TEAS Press. XIV fəsil.
14.	19.12.2026	Yeni dünya nizamı və qlobal idarəetmə	<i>Chapter 19 (World Order and Global Governance), p. 436</i>
15.	26.12.2026	Beynəlxalq təhlükəsizlik. Müasir siyasi proseslərin təhlili.	<i>Chapter 20 (Is Politics Broken?), p. 459</i>
		Final imtahanı	

Uğurlar!